

Алла Осокіна,
кандидат економічних наук, доцент,
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана, м. Київ, Україна
Марія Юречко,
здобувачка вищої освіти,
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана, м. Київ, Україна

НАПРЯМИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЙ ЛАБОРАТОРНОГО СЕГМЕНТУ

Актуальність проблеми. Цифровізація – це насичення фізичного світу електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно-комунікаційного обміну між ними [1]. Розуміння характеру впливу цифровізації на різні аспекти бізнесу є ключовим для розуміння сучасних тенденцій розвитку та розробки стратегій успіху в цифрову епоху. Застосування цифрових інструментів в операційній діяльності здійснюється надзвичайно високими темпами в різних сферах бізнесу, надаючи додаткові можливості компаніям покращувати рівень клієнтського сервісу, доступність, якість та швидкість надання послуг. Цифровізація української медицини триває вже понад 6 років, з кожним кроком додаючи все більше корисних і зручних речей [2]. Цифрові медичні сервіси стали невід'ємною частиною життя українців. Електронні направлення і рецепти, телемедичні консультації, лікарняні є прикладами успішного оцифрування операційних процесів державної медицини. В сфері приватної лабораторної медицини швидкість запровадження цифрових інструментів є набагато вищою, що надає змогу бізнесам ефективно керувати процесами, вести облік та контроль, оперативно реагувати на нагальні потреби клієнтів. Відтак, дослідження питань пріоритетних напрямів та результатів цифровізації в сфері лабораторної діагностики є надзвичайно актуальними.

Мета дослідження. Метою дослідження є визначення пріоритетних напрямів цифровізації операційних процесів для медичних закладів, що надають послуги лабораторної діагностики на ринку України.

Результати наукових досліджень. Ринок приватної лабораторної діагностики України активно розвивається. За 2021-2023 роки його обсяг зріс на 78% і досягнув 8,2 млрд грн. За останні 10 років обсяг лабораторних досліджень у грошовому вираженні збільшився в 4-5 разів, хоча вплив війни серйозно зашкодив розвитку лабораторного сегменту [3]. Також простежується скорочення частки державного сектора на ринку лабораторних досліджень щороку, на кінець 2020р. 76% належать до системи МОЗ, 17% – приватні установи, 7% – відомчі. При цьому змінюється структура ринку лабораторних послуг в сторону збільшення клініко-діагностичного сегменту.

Рис. 1. Структура лабораторних послуг в Україні в 2022 році [3]

Серед головних драйверів зростання сектору приватної лабораторної діагностики доцільно назвати наступні:

- Попри військові дії, підвищується обізнаність та турбота населення про власне здоров'я;
- Зручність, швидкість, якість сервісу приватних лабораторій порівняно з державними;
- Активний розвиток добровільного медичного страхування;
- Діджиталізація процесів супроводу клієнтів та надання послуг.

На сьогодні процеси цифровізації операційної діяльності виступають потужним драйвером розвитку, надаючи додаткові можливості компаніям щодо підвищення якості лабораторної діагностики, збільшення пропускної здатності та підвищення рівня клієнтського сервісу. Такі цифрові можливості, як здійснення онлайн-замовлень, ведення особистого кабінету та електронної медичної карти – є доволі поширеними в цьому сегменті. Також у 2023 році на новий рівень вийшло впровадженні телемедицини в Україні [2]. В секторі лабораторної діагностики ця тенденція знайшла відображення в розвитку мобільної медицини через широке застосування мобільних додатків. Системи дистанційного моніторингу та телемедицини дозволяють медичним лабораторіям здійснювати віддалений моніторинг та консультації з пацієнтами, що дозволяє покращити доступність та ефективність послуг.

Серед специфічних цифрових інструментів, які можуть бути корисними для медичних лабораторій на операційному рівні при виконанні різноманітних завдань, від керування даними до автоматизації процесів, можна визначити такі:

- Лабораторна інформаційна система (LIS). Це програмне забезпечення, яке дозволяє управляти всіма аспектами роботи лабораторії, включаючи обробку замовлень, керування даними, ведення журналів і результатів тестування, а також звітність.
- Системи автоматизації аналізів (AS) і системи автоматизації обробки проб (APS). Ці системи дозволяють автоматизувати процеси підготовки та аналізу проб, забезпечуючи точність та ефективність.
- Цифрові мікроскопи та зображувальне програмне забезпечення. Ці інструменти дозволяють лабораторіям зберігати та аналізувати зображення препаратів та інших матеріалів з високою роздільною здатністю [4].

Висновки. Цифровізація операційної діяльності через широке застосування цифрових інструментів може значно полегшити та покращити роботу медичних лабораторій, забезпечуючи точність, ефективність та безпеку даних. Саме завдяки цифровізації операційної діяльності створюються можливості для зниження операційних витрат при постійному підвищенні рівня якості сервісу та самої діагностики, що створює підґрунтя для покращення фінансових результатів і забезпечення високої ефективності діяльності.

Список використаних джерел:

1. Меліховець Г., Рожко З. Перспективи розвитку цифрової економіки в Україні. *Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Бізнес-аналітика: моделі, інструменти та технології»*. 5-6 бер. 2024. К.: НАУ, 2024. С. 557-561.

2. Цифровізація медицини: топ-10 проєктів 2023-го року. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-health/3806089-cifrovizacia-medicini-top10-proektiv-2023go-roku.html>.

3. Аналіз ринку лабораторних послуг України. 2023 рік. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-laboratornyh-uslug-v-ukraine-2023-god>.

4. Бобришева О. В. Ефективний розвиток та функціонування ринку медичних послуг в умовах глобалізації економіки та інтеграційних процесів в охороні здоров'я. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка»*. 2014. Вип. 8–2. С. 12–18.

Отримано: 09.05.2024